

**PROF. OSMAN FİKRET ARKUN -
XX. YÜZYILDA TÜRK MUHASEBE
EĞİTİMİNE KATKIDA BULUNAN BÜYÜK
AKADEMİSYEN (1906-1994)**

Öğr. Gör. Dr. Muhsin ASLAN

Yıldız Teknik Üniversitesi

Prof. Osman Fikret Arkun

ÖZ

Prof. Osman Fikret Arkun (1906-1994), XX. yüzyılın ortalarında Türk muhasebesine hem akademisyen olarak ve hem de uygulama alanında büyük katkılarda bulunan bir muhasebe düşünürüdür. Mezun olduğu Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu'nda (bugünkü Marmara Üniversitesi) uzun süre muhasebe profesörlüğü ve sigorta sektörünün gelişim sürecinde onlara danışmanlık yapmıştır. Çok yönlü bir akademisyendir. Örgütçüdür, kendi alanındaki akademik dünyada öncüdür, uluslararası aktivitelere ilk

katılanlardan birisidir. Bir muhasebe devidir.

Anahtar sözcükler: XX. yüzyıl, muhasebe akademisyeni, Osman Fikret Arkun.

Jel Kodu: M41, M49

**GREAT ACADEMICIAN AND CONTRIBUTOR TO THE TURKISH ACCOUNTING EDUCATION IN THE 20TH CENTURY:
PROF. OSMAN FİKRET ARKUN (1906 – 1994)**

ABSTRACT

Prof. Osman Fikret Arkun (1906 – 1994) was an accounting philosopher who had major contributions to the Turkish accounting thought as an academician during the 20th century. He was a long time professor and consultant at the Marmara University (firstly Higher Economics and Commercial School) during the development years of the insurance sector. As a versatile organizer and a pioneer in his academic field, he was one of the academicians to attend international activities. He was an academic giant.

Keywords: 20th century, accounting academician, Osman Fikret Arkun.

Jel Code: M41, M49

1906 Yılında Selanik'te doğan Arkun, Osmanlı döneminin Gümrük Nazırı (Bayer, 2001) olan babası Osman oğlu Esat Behçet'in (Otar, y.y.) arzusu üzerine 1925 yılında Ulum-ı Aliye-i Ticariye Mektebine başlamış ve 1928'de mezun olarak Tekel idaresinde muhasebede çalışmaya başlamıştır (Güvemli, 1994, 41).

1936 yılında İstanbul Yüksek İktisat ve Ticaret Okulunda (YİTO) öğretim görevlisi sıfatıyla ders vermeye başlayan Arkun, ayrıca Eskişehir'de önce YİTO'da sonrasında ise Eskişehir İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi (İTİA)'nde muhasebe kürsüsünü kurmuş, onbeş yıl boyunca İstanbul'dan oraya giderek yönetmiş ve ders vermiştir (Güvemli, 2003, 377). Bu arada İstanbul Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu'ndaki (1959'da İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi) görevine devam etmiştir.

1940’larda doçent olan ve 1952 yılında profesörlüğe yükseltilen Arkun muhasebe alanında hem akademik olarak ve hem de uygulamada uzun yıllar hizmet vermiştir. 1988 yılında Marmara Üniversitesinde Fahri Doktora unvanı alan Arkun, 1936’dan 1982’ye kadar 45 yılı aşkın sürede Türk işletme eğitimi dünyasına damgasını vuran, muhasebe eğitim dünyasında ve uygulamasında derin izler bırakan bir devdir. (Güvemli, 2003, 377).

Osman Fikret Arkun’un Akademik Yönü

Sultanahmet’te Yüksek İktisat ve Ticaret Okulu’nda (1959’da İİTİA) uzun yıllar ihtisas muhasebesi kürsü başkanlığı yapan Arkun (Bayer, 2001) 1936 yılında İstanbul YİTO’da Serkiz Nihat’a yardımcı olarak muhasebe grubu dersler vermeye başlamıştır (Güvemli, 2003, 377). 1939-1940 ders yılında 1. ve 2. Sınıfları Osman Fikret Arkun’la birlikte Rasim Saydar okuturken 3. Sınıfları ise Serkiz Nihat okutmaktadır. 1950 Yılında Serkiz Nihat emekli olduktan sonra 2. ve 3. sınıflara Arkun’la birlikte Rasim Saydar, 1. sınıflara ise öğretim görevlisi Cevat Yücesoy girmeye başlamıştır (Güvemli, 1994).

Muhasebe-finans alanında İstanbul’da Fikret Öcal, Kenan Erkural, Mehmet Yazıcı, Vural Akarçay, Ümit Ataman, Osman Altuğ, Eskişehir’de ise Yılmaz Büyükerşen, Erhan Kotar, Sabri Bektöre, Tuğrul Tüfekçioğlu ve Doğan Bayar gibi birçok muhasebe-finans akademisyeninin yetişmesine öncülük yapmıştır (Bayer, 2001).

16 Ocak 1937’de İstanbul Pera Palas’ta Yüksek Ticaret okulunun 54. Kuruluş yıldönümüne, Ankara’da bir yıl önce kurulmuş bulunan Yüksek Ticaretliler Derneği’nce düzenlenen baloya Atatürk de katılmış ve bu törende Osman Fikret Arkun yeni mezunlar adına Atatürk’e Yüksek Ticaret Okulunun müfredatında o günlerin iktisadi gelişmelerine uygun olarak yapılması gereken değişiklikler hakkında bir yazı takdim etmiştir (Kökçü, 2014).

Prof. Osman F. Arkun, 1982’de üniversite haline dönüşen Marmara Üniversitesi’nden (İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi) aynı yıl emekli olmuştur. Prof. Arkun, böylece okulun, Yüksek Ticaret, Akademi ve Üniversite dönemlerinde görev yapan ender hocalardan birisi olmuştur.

Muhasebe Alanında Kongre ve Sempozyumlara Katkısı

Osman F. Arkun’un 1942 yılında Türkiye’nin ilk muhasebe örgütlenme girişimi olan ve daha sonra adı Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği adına dönüşen girişimin kurucuları arasında görüyoruz. Arkun, uzun yıllar bu derneğin yöneticiliğini yapmıştır.

Arkun 1948 İktisat kongresine katılmış ve Vergi Reformu Komisyonunda görev almıştır (Vikipedi, 1948).

1957 Yılında Prof. Osman Fikret Arkun’un, İstanbul YİTO ve Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi’nin işbirliğiyle (Türker, 2006, 20-21 Nisan) ilk Türkiye Muhasebe Kongresinin düzenlenmesinde aktif olarak görev aldığını görüyoruz. Prof. Arkun’un önderliğinde Türkiye Muhasebe Kongrelerinin yayın organı olarak Muhasebe Dergisi yıllarca, ilk süreli muhasebe dergisi olarak yayın hayatını sürdürmüştür. Prof. Arkun Türkiye Muhasebe Kongrelerinin devamını sağlamak için çalışmalar yapan akademisyen olmuştur.

Muhasebe kongrelerini başlatmadan önce uluslararası kongreye katılmış bir kısmının ise belgelerini getirterek Türkçe’ye çevirtmiştir (Güvemli, 2003).

Arkun bu arada, 1962 yılında New York’da düzenlenen IX. Dünya Muhasebe Kongresine de Prof.Dr. İsmail Özaslan ile, 1967’de Paris’te düzenlenen X. Dünya Muhasebe Kongresine Prof.Dr. Oktay Güvemli ve Prof.Dr. Çiğdem Solaş’ın da bulunduğu Türk akademisyenler ile katılmıştır (Güvemli, 2003, 378).

Muhasebe Uygulamalarına Katkısı

Çalışma hayatına 1928 yılında Tekel İdaresi muhasebe servisinde başlayan Arkun, 1936 yılında bir taraftan İstanbul YİTO'da muhasebe dersleri verirken diğer taraftan iş dünyasında bir profesyonel olarak da çalışmıştır. 1936'da Milli Reasürans Şirketinin Umumi Koordinatörlüğünü yapmaktayken 1937 yılında Anadolu Sigorta'ya genel müdür yardımcısı olarak geçmiştir (Toprak, 2010, 40). Ayrıca 1947'de İstanbul Sanayi ve Ticaret Odası'nın mali müşavirliğini yaptığı; aynı zamanda Muhasebe ve Maliye Dergisine yazmış olduğu bir makalesinden (Arkun, 1947, 13) anlaşılmaktadır.

1976 Yılında yaş haddinden emekli olmuşsa da, 1982 yılına kadar ders vermeye devam etmiş, ayrıca vefat ettiği 1 Şubat 1994 tarihine kadar da aktif olarak muhasebe danışmanlığı yapmaya devam etmiştir (Güvemli, 1994).

Mesleki Örgütlenmeye Katkıları

Muhasebe mesleğinin örgütlenme çalışmalarına önemli katkılarda bulunan (Timur, 2006, 20-21 Nisan, 5) Arkun, muhasebe mesleğinin yasal altyapıya kavuşması için de çalışmalara aktif olarak katılmıştır. Öncelikle, yukarıda sözü edilen ve 1942'de kurulan Türkiye Eksper Muhasıpler ve İşletme Organizatörleri Derneği (Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği)'nin kuruluşunda aktif olarak yer alan Arkun'un deneyimlerinden yararlandığını belirtmek uygun olacaktır. Bu derneğin 28 yıl başkanlığını yapan Arkun, Türk muhasebe düşüncesinin batı Avrupa ile entegrasyonunun, Cumhuriyet dönemindeki öncüleri arasındadır (Aysan, 2008, 51).

Türkiye'nin ilk muhasebe tarihçilerinden olan İsmail Otar'ın anılarında, Arkun'la 1926 yılında Ulum-ı Aliye-i Ticaret Mektebinde tanıştıklarını ve Arkun'un Otar'a yaşamı boyunca birçok kez yardımının dokunduğunu belirtmiştir. II. Dünya Harbi sonrasında, 1953 yılında

muhasabe meslek örgütlerinin Avrupa’da nasıl çalıştıklarını tetkik etmek için Avrupa seyahatine çıktıklarını ve 1,5 aydan daha uzun bir süre Avrupa’da İtalya, İsviçre, Almanya, Fransa, Hollanda, Belçika ve İngiltere’de muhasabe meslek örgütlerini dolaşarak bilgi topladıklarını ve incelemelerde bulduklarını, Otar belirtmektedir. Edindikleri bilgi ve deneyimleri Türkiye’ye döndüklerinde muhasabe uzmanları derneğinde uygulamaya çalıştıklarını belirtmektedir. Otar, bu incelemelerin amaçlarının, Türkiye’de muhasabe mesleğinin örgütlenmesini sağlamak olduğunu söylemektedir (Otar, y.y.).

Arkun muhasabe meslek yasası ihtiyacını “Vergi mevzuları üzerinde salahiyet sahibi maliye müfettişleri, maliye hesap uzmanları gibi zevatla birlikte ticari sahada çalışan ve mesleki tahsil görmüş muhasipleri birlikte sinesinde toplayacak ‘Muhasebe ve Vergi Uzmanları’ mesleki kanunun bir an evvel tedvini imkanlarını hazırlamak lazımdır. Bu konunun mali ve iktisadi sahada faydalar sağlayacağından emin bulunmaktayız” (Arkun, 1947, 13) ifadeleriyle ortaya koymuştur.

Mesleğin yasal altyapıya kavuşturulmasının önemini 1975 yılında yayınladığı ‘İşletmelerde Muhasebe Denetimi’ kitabının ön sözünde; “Türkiye’de muhasabe uzmanlığı (mesleği), henüz özel yasalarla düzenlenmemiştir. Bununla beraber meslek mensuplarının Dernekler Kanununa göre 1942 yılında kurdukları¹ TMUD faaliyetini sürdürmekte ve mesleğin kurulması ve yürütülmesi için gerekli tedbirleri almaktadır.

Bu durumda yurdumuzda muhasabe uzmanlığı (mesleği), kanunen olmasa da kendini kabul ettirmiştir’ (Arkun, 1975, 7), tespitinde bulunan Arkun, mesleğin yasal altyapıya kavuşması doğrultusunda çalışmalarını aralıksız sürdürmüştür.

¹ Kurucuları arasında kendisi de bulunmaktadır.

Arkun, 1944 yılında yayınladığı bir başka kitabında ise işletmeler için iyi işleyen bir muhasebe organizasyonunun gerekliliği ve bunun da uygulamada muhasebe bilgilerinin işletmede çalışan ve çalışacaklara kazandırılmasıyla mümkün olacağını (Arkun, 1944, 4) vurgulayarak işletmeler için muhasebenin önemini ortaya koymuştur.

Bildikleriyle yetinmeyen yurtdışından kitaplar getirterek kendisini geliştiren Arkun, muhasebe mesleğinin gelişimi için 1938 yılında Berlin’de gerçekleştirilen Dünya Muhasebe Kongrelerinin belgelerini getirterek Türkçeye çevirtmiş, muhasebenin serbest meslek olarak düzenlenmesi gerektiğinin farkına varmış (Güvemli, 1994), mesleğin gelişimi için öncelikle mesleki örgütlenmenin gereğini kavrayarak başta kendisi ve İsmail Otar olmak üzere toplam 14 kişiyi biraraya gelerek 1942 yılında Eksper Muhasipler ve İşletme Organizatörleri Derneği’nin kurulmasına öncülük yapmıştır (Güvemli, 2003, 378).

Prof. Aysan’ın (1996) deyimiyle 3568 sayılı yasanın kabulünde ve mesleğin saygınlık kazanmasında Prof. Osman Fikret Arkun’un ve İsmail Otar’ın ayrı bir yeri vardır (Aysan, 1996).

Prof. Arkun’un Yayınları

Yayınlandığı tespit edilebilen 3 kitabı (tablo 1) ve 50’nin üzerinde makalesi (tablo 2) bulunan Arkun’un muhasebe alanını ilgilendiren çalışmaları aşağıdaki tabloda (tablo 2) verilmiştir.

Arkun’un çalışmalarında muhasebe konuları yanında muhasebe mesleği konularının da makalelerinde yer aldığı görülmektedir: Gelir Vergisi Dolayısıyla Müesseselerde Muhasebe ve Muhasipliğe Verilmesi Lazım Gelen Ehemmiyet Ne Olmalıdır? (1947), İşletmelerde Muhasebenin Önemi (1947), Hesap Plânları (1948), Muhasiplik Mesleği (1948), Serbest Uzman Muhasip Lüzum ve Ehemmiyeti (1949),

Serbest Uzman Muhasip Lüzum ve Ehemmiyeti (1949), Serbest Uzman Muhasip Lüzumu ve Ehemmiyeti (1950), Ekonomi Alanında Muhasebe Mesleğinin Yeri ve Önemi (1973), Türkiye’de Muhasebenin Gelişimi ve Muhasebe Uzmanlığı (1973), Serbest Muhasebecilik ve Mali Müşavirlik Mesleği (1974), Kalkınmada Muhasebenin ve Muhasebe Uzmanlığının Önemi (1974), Ekonomik Kalkınmada İşletmecilik ve Muhasebenin Önemi (1977), Muhasebecilik ve Mali Müşavirlik Mesleğinin Yasalaşması (1990), Sigorta Şirketlerinin Yeminli Mali Müşavirlerce Zorunlu Denetimi (1990) vb. (tablo 2) araştırmaları bunlar arasında yer almaktadır.

Özellikle muhasebe alanında hesap planlarıyla ilgili makalelerinde; Planlı Muhasebe (1942), Hesap Plânları (1948), Hesap Plânları (1967), Muhasebe Standartları, Tek Düzen Mali Tablo ve Hesap Planları (1974), Bankaların Muhasebesinde Hesapların Planlanması (1974), vb. hesap planlarının eksikliğini ortaya koyması ve öneriler sunması da (tablo 2) muhasebe alanındaki sorunlara duyarlılığını göstermektedir.

Arkun’un çalışmalarında en çok yer verdiği üçüncü konu ise sigorta sektörü ve muhasebesidir. Sigorta konusunda fazlaca yayın yapmasında uzun yıllar sigorta sektöründe danışman olarak çalışması önemli etken olmuştur.

İyi derecede Fransızca bilen Arkun, bir kısım makalelerini de Fransızca olarak kaleme almıştır (tablo 2).

Diğer taraftan bakıldığında Arkun, 1940’dan 1990’a kadar 50 yıl boyunca muhasebe yayın alanına katkı sunmuştur. Üstelik 84 yaşındayken bile bilimsel üretime katkı sağlaması da takdire şayandır.

Tablo I

Prof. Osman Fikret Arkun'un basılmış kitapları

S. NO	Eser Adı	Yayınevi	Yıl	B. Yeri
1	<i>Muhasebe Teorisi ve Pratiği</i>	<i>İşletme Yayın Bürosu</i>	<i>1944</i>	<i>İstanbul</i>
2	<i>İşletmelerde Muhasebe Denetimi</i>	<i>İİTİ Akademisi Nihad Sayar-Yayın ve Yardım Vakfı</i>	<i>1975</i>	<i>İstanbul</i>
3	<i>Muhasebe Organizasyon ve Sistemleri</i>	<i>Beyazıt İktisadi ve Ticari İlimler Yüksek Okulu Yayın ve Yardım Derneği</i>	<i>1976</i>	<i>İstanbul</i>

Tablo II

Prof. Dr. Osman Fikret Arkun'un yayınlanmış makaleleri

S . NO	Makale Adı	Yayın Adı	Yıl	Cilt	Sayı	S.S
1	<i>Sigorta Şirketlerinde Teknik Rezervin ve Bunun Sigortalıların Hukukunu Muhafaza Bakımından Ehemmiyeti Nedir?</i>	<i>İktisadi Yürüyüş</i>	<i>1940</i>	<i>2</i>	<i>23</i>	<i>9-19</i>
2	<i>Planlı Muhasebe</i>	<i>Ticari Birlik Mecmuası</i>	<i>1942</i>		<i>5</i>	<i>2-3</i>

3	<i>Doğan Sigorta Şirketi</i>	<i>İktisadi Yürüyüş</i>	<i>1942</i>	<i>5</i>	<i>51-53</i>	<i>77-89</i>
4	<i>Sigorta Prodoktörlüğü</i>	<i>İktisadi Yürüyüş</i>	<i>1942</i>	<i>6</i>	<i>65</i>	<i>7-19</i>
5	<i>Sigorta ve Sigorta İşletmeleri</i>	<i>İşletme Ekonomisi ve Organizasyonu Mecmuası</i>	<i>1943</i>	<i>1</i>		<i>23-25</i>
6	<i>Sigorta İşletmelerinin Kuruluş ve Organizasyonu</i>	<i>İşletme Ekonomisi ve Organizasyonu Mecmuası</i>	<i>1943</i>	<i>2</i>		<i>55-57</i>
7	<i>Gelir Vergisi Dolayısıyla Müesseselerde Muhasebe ve Muhasipliğe Verilmesi Lazım Gelen Ehemmiyet Ne Olmalıdır</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	<i>1947</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>11-13</i>
8	<i>İşletmelerde Muhasebenin Önemi</i>	<i>İktisadi Yürüyüş</i>	<i>1947</i>	<i>8</i>	<i>169</i>	<i>5-15</i>
9	<i>Hesap Plânları</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	<i>1948</i>	<i>1</i>	<i>10-12</i>	<i>422 425</i>
10	<i>Muhasiplik Mesleği</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	<i>1948</i>	<i>1</i>	<i>8</i>	<i>274 277</i>
11	<i>Serbest Uzman Muhasip Lüzum ve Ehemmiyeti</i>	<i>Sesimiz Mecmuası</i>	<i>1949</i>	<i>2</i>	<i>22</i>	<i>7-14</i>

12	<i>Serbest Uzman Muhasip Lüzum ve Ehemmiyeti</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	1949	2	24	600 602
13	<i>Gelir Vergisi Kanununun Mükellefiyet ile İlgili Hükümlerin İzahı</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	1949	3	25	11-15
14	<i>Eclaircissement des Clauses de la loi Relative A L'impot sur le Revenu Concernant la Contribution</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	1949	3	25	38 44
15	<i>L' Eclaircissement des Clauses Contcernat de la loi Relative a Limpot sur le Revenu</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	1949	3	27	140 144
16	<i>La Base de Declarition Dars la loi de L'impot sur le Revenu</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	1949	3	29	231 236
17	<i>Serbest Uzman Muhasip Luzumu ve Ehemmiyeti</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	1950	4	40	648 650

18	<i>Sigorta ve Sigorta İşletmeleri</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	<i>1954</i>	<i>8</i>	<i>90</i>	<i>220 225</i>
19	<i>Sigorta İşletmelerinin Kuruluş ve Organizasyonu</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	<i>1954</i>	<i>8</i>	<i>91</i>	<i>253 256</i>
20	<i>İşletmelerin Sevki İdaresinde Muhasebenin Rolü</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	<i>1957</i>	<i>12</i>	<i>133</i>	<i>49 51</i>
21	<i>İşletmelerin Sevki İdaresinde Muhasebenin Rolü</i>	<i>Vergi ve Resimler Dergisi</i>	<i>1957</i>	<i>12</i>	<i>288</i>	<i>11 16</i>
22	<i>Sanayi İşletmelerinde Maliyet ve Masraflar</i>	<i>Muhasebe Mecmuası</i>	<i>1958</i>	<i>1</i>	<i>1</i>	<i>12 18</i>
23	<i>Mali Durum Raporları ve Bilânço</i>		<i>1960</i>			<i>7-34</i>
24	<i>Sigorta ve Sigorta İşletmeleri</i>	<i>Sigorta Dünyası</i>	<i>1960</i>	<i>2</i>	<i>10</i>	<i>4-28</i>
25	<i>Vergi Kanunlarına Göre İktisadi Kıymetlerin Değerlendirilmesi</i>	<i>Maliye Enstitüsü Konferansları 9. Seri</i>	<i>1963</i>			<i>29 43</i>

26	<i>Vergi Usul Kanunundaki Son Değişiklikler</i>	<i>İstanbul Ticaret Odası Gazetesi</i>	1964	7	319	6
27	<i>Gelir Vergisi Kanunundaki Son Değişiklikler</i>	<i>İstanbul Ticaret Odası Gazetesi</i>	1964	7	320	
28	<i>Bina ve Arazi Vergilerinde Yapılan Son Değişiklikler</i>	<i>İstanbul Ticaret Odası Gazetesi</i>	1964	7	321	4
29	<i>Gider Vergisi Kanunundaki Son Değişiklikler</i>	<i>İstanbul Ticaret</i>	1965	8	369	3-15
30	<i>Maliyet Muhasebesi ve Bütçe Kontrolü</i>	<i>Muhasebe Dergisi</i>	1966	7	26	25 30
31	<i>Maliyet Muhasebesi ve Bütçe Kontrolü</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	1966	21	241	32 36
32	<i>Sigorta İşletmeleri</i>	<i>Sigorta Dünyası</i>	1967	8	89	2-23
33	<i>9. Uluslararası Muhasebe Kongresi</i>	<i>Muhasebe Dergisi</i>	1967	9	30	3-5
34	<i>Hesap Plânları</i>	<i>Muhasebe ve Maliye Mecmuası</i>	1967	22	253	10 14
35	<i>Halka Açık Anonim Şirketler</i>	<i>Sigorta Dünyası</i>	1969	10	112	5

36	<i>Türkiye'de Sigortacılığın Geliştirilmesiyle İlgili Sorunlar. Sigorta İşletmelerinde Maliyet Sorunu</i>	<i>Sigorta Dünyası</i>	<i>1972</i>	<i>13</i>	<i>155</i>	<i>4-28</i>
37	<i>Ekonomi Alanında Muhasebe Mesleğinin Yeri ve Önemi</i>	<i>İktisadi ve Ticari İlimler Dergisi (İİTA)</i>	<i>1973</i>		<i>1</i>	<i>16 21</i>
38	<i>Türkiye'de Muhasebenin Gelişimi ve Muhasebe Uzmanlığı</i>	<i>İktisadi ve Ticari İlimler Dergisi (İİTA)</i>	<i>1973</i>		<i>2</i>	<i>123 131</i>
39	<i>Türkiye'de Muhasebe Uzmanlığı</i>	<i>Finans Politik & Ekonomik Yorumlar</i>	<i>1973</i>	<i>11</i>	<i>1</i>	<i>43-47</i>
40	<i>Serbest Muhasebecilik ve Mali Müşavirlik Mesleği</i>	<i>Finans Politik & Ekonomik Yorumlar</i>	<i>1974</i>	<i>11</i>	<i>2</i>	<i>57-60</i>
41	<i>Kalkınmada Muhasebenin ve Muhasebe Uzmanlığının Önemi</i>	<i>Finans Politik & Ekonomik Yorumlar</i>	<i>1974</i>	<i>11</i>	<i>7</i>	<i>1923</i>
42	<i>11. Uluslararası Muhasebe Kongresi (Munich-10-14 Ekim 1977)</i>	<i>Finans Politik & Ekonomik Yorumlar</i>	<i>1974</i>	<i>11</i>	<i>9</i>	<i>23-27</i>

43	<i>Muhasebe Standartları, Tek Düzen Mali Tablo ve Hesap Planları</i>	<i>Finans Politik & Ekonomik Yorumlar</i>	1974	11	10	39-42
44	<i>XII. Türkiye Muhasebe Kongresi</i>	<i>Finans Politik & Ekonomik Yorumlar</i>	1974	11	11	21-22
45	<i>Bankaların Muhasebesinde Hesapların Planlanması</i>	<i>Finans Politik & Ekonomik Yorumlar</i>	1974	11	11	29-31
46	<i>Ekonomik Kalkınmada İşletmecilik ve Muhasebenin Önemi</i>	<i>Sigorta Dünyası</i>	1977	18	206	11
47	<i>Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılında Türkiye'de Mükerrer Sigorta</i>	<i>Sigorta Dünyası</i>	1981	22	259 260	10-11
48	<i>Sigorta İşletmelerinde Muhasebenin Özellikleri</i>	<i>Sigorta Dünyası</i>	1983	24	279	11-32
49	<i>Türk Sigortacılığının Yitirdiği Büyük Değerlerden: Refi Bayar</i>	<i>Sigorta Dünyası</i>	1986	27	313	
50	<i>İşletme Öğreniminin Önemi</i>	<i>Sigorta Dünyası</i>	1987	28	325	10-40

51	<i>Muhasebecilik ve Mali Müşavirlik Mesleğinin Yasalaşması</i>	<i>Sigorta Dünyası</i>	1990	31	362	6-7
52	<i>Sigorta şirketlerinin Yeminli Mali Müşavirlerce Zorunlu Denetimi</i>		1990	32	370	6-7

Arkun'un Aile Bağları

Uzun yıllar İstanbul'da Moda Atıfet sokakta ikamet eden Arkun ilk evliliğini 1924 yılında Mualla Hanım'la gerçekleştirmiştir. İlk evliliğinden 1928 yılında Nurhan ve 1930 yılında ise Perran isimli kızları vardır. Osman Fikret Arkun ile Mualla Hanım bir süre sonra boşanmışlardır. Her ikisi de uzun süre evlenmemişler ve Mualla hanım 1978'de vefat etmiştir.

Arkun ikinci evliliğini, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi öğretim üyelerinden psikolog Prof. Nezahat hanım ile yapmıştır (Milliyet Gazetesi, 1982).

Sonuç

Gerek TMUD'un kuruluşunda, gerekse Türkiye Muhasebe Kongrelerinin başlatılmasında önemli rolü olan Arkun, aynı zamanda yapacağı işlerin öncesinde iyi bir araştırma yapan, bilgiye dayalı girişimci bir özelliğe sahipti. TMUD konusunda da, muhasebe kongreleri konusunda da öncelikle yurtdışında ilgili meslek örgütlerinde ve kongrelerde araştırmalar yapmış; bizzat ilgili meslek örgütlerini ziyaret etmiş, görüş alışverişinde bulunmuş ve elde ettiği deneyimleri TMUD'da

ve muhasebe kongrelerinde uygulamaya geçirmiştir. Muhasebe kongreleri konusunda Dünya Muhasebe Kongrelerinin belgelerini getirtmiş, Türkçeye çevirterek Türkiye Muhasebe Kongrelerinin altyapısının oluşturulmasına katkıda bulunmaya çalışmıştır.

Arkun'un üç özelliğinden ilki muhasebe akademisyenliğidir. kitapları öncüdür. Uygulamaya dönük akademisyenliğin öncülüğünü yapmıştır. Arkun'un ikinci özelliği, muhasebe meslek örgütlenmesine, muhasebe mesleğinin yasal düzene kavuşmasına ve bunun yanında akademisyenler ile muhasebecilerin birlikte toplantılar ve kongreler yapmasına öncülük yapmasıdır. Üçüncü özelliği ise, işletmelerde sürekli olarak uygulamanın içinde olması ve özellikle Türk sigortacılık kurumlarının saygın duruma gelmesinde önemli katkılarda bulunmasıdır.

Çalışmayı Prof. Oktay Güvemli'nin Prof.Osman Fikret Arkun hakkında yaptığı önemli bir tespitiyle sonlandırabiliriz.

“Türkiye’de binlerce öğrenci yetiştiren, uygulamada bir çok kurumun gelişmesine katkıda bulunan, öğrencileri ile birlikte bu kurumlarda çalışan Prof. Osman Fikret Arkun’un Türkiye muhasebe tarihinde önemli bir yeri vardır.” (Güvemli, 1994)

KAYNAKÇA

- Arkun, O. F. (1944). Muhasebe Teorisi ve Pratiği. İstanbul: İşletme Yayın Bürosu.
- Arkun, O. F. (1947). Gelir Vergisi Dolayısıyla Müesseselerde Muhasebe ve Muhasipliğe Verilmesi Lazım Gelen Ehemmiyet Ne Olmadır Muhasebe ve Maliye Mecmuası, 1(1), 11-13.
- Arkun, O. F. (1975). İşletmelerde Muhasebe Denetimi. İstanbul: Çeltüt Matbaacılık Koll.Şti.
- Aysan, M. A. (1996, Ağustos-Eylül). Türkiye’de Muhasebe Mesleğinin Gelişimi. Mali Çözüm Dergisi(37).
- Aysan, M. A. (2008, Ekim). Uluslararası Finansal Raporlama StandartlarınaUlusal Uyum: Türkiye Örneği. Muhasebe ve Finansman Dergisi(40), 44-53.
- Bayer, Y. (2001, Temmuz 19). Tesadüfler Halkası. Hürriyet Gazetesi. Hürriyet Gazetesi. 07 17, 2017 tarihinde <http://www.hurriyet.com.tr/tesadufler-halkasi-5043> adresinden alındı
- Güvemli, O. (1994, Nisan). Prof. O. Fikret Arkun’un Ardından. Denge Dergisi(21), 41-43.
- Güvemli, O. (2003). İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri Tarihi. İstanbul: Proje Danış A.Ş.
- Kökçü, E. (2014, 03 25). 16 Ocak 1937 Atatürk Yüksek Ticaretlilerle. 03 21, 2016 tarihinde Yüksek Ticaretliler: <http://yuksekticaretli.org/aturk-yuksekticaretlilerle-16-ocak-1937-2.html> adresinden alındı

- Milliyet Gazetesi. (1982, Nisan 2). Atilla Hülügü Vefat İlanı. Milliyet Gazetesi, 13. Milliyet Gazetesi.
- Milliyet Gazetesi. (1994, Şubat 2). Osman Fikret Arkun Vefat ve Başsağlığı. Milliyet Gazetesi, 27. Milliyet Gazetesi.
- Otar, İ. (y.y.). Tarihten Bir Anı: TMUD Derneğimizin Kuruluş Öyküsü. (Y. Otar, Röportaj Yapan, & A. Aytulun, Düzenleyen) Arif Aytulun - TMUD Başkanı. 07 19, 2017 tarihinde alındı.
- Timur, M. (2006, 20-21 Nisan). Açılış Konuşması. I. Türkiye Muhasebe Forumu - Muhasebe Mesleğinin Bugünü ve Geleceği (s. 4-5). İstanbul: TÜRMOB.
- Toprak, Z. (2010). Geçmişten Geleceğe Anadolu Sigorta - Türkiye'nin Sigortası. İstanbul: Anadolu Sigorta.
- Türker, M. (2006, 20-21 Nisan). Muhasebe Meslek Mensuplarının Hizmet Faaliyetleri ve Muhasebe Mesleğinin Geleceği. I. Türkiye Muhasebe Forumu - Muhasebe Mesleğinin Bugünü ve Geleceği (s. 11-30). İstanbul: TÜRMOB.
- Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği (TMUD). (tarih yok). TMUD Tarihçe. 07 17, 2017 tarihinde Türkiye Muhasebe Uzmanları Derneği: <http://www.tmud.org.tr/DocumentPage.as> adresinden alındı.
- Vikipedi. (1948, Kasım 22-27). 1948 Türkiye İktisat Kongresi. 03 2016, 2017 tarihinde Vikipedi, Özgür Ansiklopedi: https://tr.wikipedia.org/wiki/1948_T%C3%BCrkiye_%C4%B0ktisat_Kongresi adresinden alındı